

Michał Jas¹

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Polska

ORCID ID: 0000-0003-4258-9127

e-mail: michal.jas@ujk.edu.pl

Internet i prostytucja. Przypadek portalu erotycznego Roksa.pl

ABSTRAKT

Celem niniejszego artykułu jest próba monograficznego zarysu portalu Roksa.pl – jednego z najpopularniejszych miejsc, gdzie anonsowano usługi seksualne za pośrednictwem Internetu. W opracowaniu wykorzystano studium przypadku. Artykuł odpowiada na pytania 1) jakie są nowe formy prostytucji zapośredniczonej przez media? 2) czym są portale erotyczne? 3) czym jest portal Roksa.pl? 4) kim są użytkownicy witryny Roksa.pl? Wyniki badania pozwoliły nakreślić wstępną definicję portali erotycznych, zgodnie z którą są to wszystkie strony Internetowe (również i aplikacje), które umożliwiają internautom korzystanie z usług seksualnych, zarówno w formie tradycyjnej, *offline* (np. uprawianie nierządu w mieszkaniu), jak i *online* (np. *sexting*). Praca może otwierać dyskusje nad innymi relacjami media–seks.

SŁOWA KLUCZOWE: Roksa.pl, prostytucja, seks, media, portale erotyczne

Wstęp

Cyfrowa rewolucja z końca lat 90. ubiegłego wieku przyczyniła się do zmian w różnych obszarach ludzkiego życia. Jednym z obszarów, który uległ widocznym przeobrażeniom, była sfera seksualna. Demokratyzacja Internetu, jako jedna z konstytutywnych cech tego medium, dała użytkownikom sieci niemal niczym nieograniczony dostęp do materiałów erotycznych i pornograficznych². Uwidaczniający się trend w społeczeństwie, który zakłada docieranie elementów związanych z seksem do kultury masowej, nazwany został pornografizacją kultury. Ta tendencja, zdaniem socjologa Tomasza Szlendaka, może w konsekwencji „doprowadzić do przewartościowania kategorii estetycznych i moralnych”³.

¹ Data złożenia tekstu do Redakcji „MiS”: 12.06.2023; data zatwierdzenia tekstu do druku: 26.06.2023; data publikacji: 30.06.2023.

² Pomijam tu ostrzeżenia administratorów takich stron, że prezentowane treści są wyłącznie dla osób dorosłych oraz zaznaczenie, że internauta jest osobą pełnoletnią, ponieważ ma to jedynie charakter deklaracyjny.

³ T. Szlendak, *Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej*, Wydawnictwo

Przeobrażanie się sfery seksualnej w bardziej dostępną dla każdego, kto umiał korzystać z Internetu, przyczyniło się nie tylko do wzrostu liczby portali randkowych, ale także stron Internetowych, gdzie wprost anonsowano usługi seksualne. Nowe media stały się wobec tego nowym środkiem ułatwiającym uprawianie nierządu.

Jednym z najpopularniejszych takich portali Internetowych w Polsce była Roksa.pl (dalej zamiennie: Roksa), o której przypadku traktuje to opracowanie. Jej popularność i chwilowa bezkonkurencyjność na polskim rynku sprawiła, że Roksa „sama w sobie stała się na przestrzeni czasów Internetową ikoną kulturową”⁴.

Metodologia

Głównym celem pracy jest monograficzny zarys portalu erotycznego Roksa.pl, na której świadczone usługi seksualne. Wykorzystanie studium przypadku jako metody wynikało z próby ponownego skonceptualizowania zaplecza teoretycznego⁵ nad zjawiskiem prostytucji w mediach. W pracy oparto się na podejściu H.G. Riddera (*gaps and holes*), wedle którego studium przypadku, opierając się na teorii, odnajduje w niej brakujące elementy oraz ją dodatkowo rozwija⁶. Dodatkowo, co warto nadmienić, ta metoda była często wykorzystywana przy badaniu erotyki w mediach. W niniejszej pracy wykorzystano analizę źródeł. Składały się na nią przekazy medialne dotyczące Roksy od 2006 r. (początek działalności serwisu) do lutego 2023 r. oraz aktualna statystyczna analiza strony Internetowej rokxa.pl.

Opracowanie próbuje odpowiedzieć na następujące pytania badawcze:

- P1. Jakie są nowe formy prostytucji zapośredniczonej przez media?
- P2. Czym są portale erotyczne?
- P3. Czym jest portal Roksa.pl?
- P4. Kim są użytkownicy witryny Roksa.pl?

Praca uzupełnia lukę badawczą zarówno nad samą witryną Roksa.pl, jak i portalami erotycznymi⁷. Dodatkowo opracowanie może stanowić punkt wyjścia do przeprowadzenia dalszych, pogłębionych badań nad wzajemnymi relacjami nowych mediów i sfery erotycznej.

Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2008, s. 169-170.

⁴ D. Izydorczyk, *Roksa została zamknięta?* „Android.com.pl” 27.08.2022, <https://android.com.pl/tech/509142-roksa-odloty-co-zamiast-zawieszonoa/> (3.11.2022).

⁵ Filanowski B., *Studium przypadku jako metoda badania procesów zachodzących w komunikacji społecznej*, [w:] *Metody badania komunikacji i mediów*, A. Barańska-Szmitko (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, s. 309-316.

⁶ Ridder H. G., *The theory contribution of case study research designs*, „Business Research” 2017, nr 2(10), s. 281-305.

⁷ Znacznie częściej w literaturze pojawia się zagadnienie portali/aplikacji randkowych niż portali erotycznych. M.in. K. Kacprzak, R. Leppert, *Związki miłosne w sieci. Poszukiwanie partnera życiowego na portalach randkowych*, wyd. Impuls, Kraków 2013, K. Kacprzak, *Zmiany w sposobie poszukiwania partnera życiowego – przegląd badań dotyczących użytkowników portali randkowych*, „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja” 2014, nr 68, s. 147-142, Á. Castro, J. Barrada, *Dating Apps and Their Sociodemographic and Psychosocial Correlates: A Systematic Review*, „International Journal of Environmental Research and Public Health” 2020, nr 17(18).

Definicja i odmiany prostitucji

Jedną z najczęściej przywoływanych definicji prostitucji na łamach polskich artykułów nt. tego zjawiska pochodzi z lat 70. ubiegłego wieku. Socjolog Wilhelm Brensdoerf w podręczniku *Seksuologia* definiuje prostytutkę jako „świadczycielkę usług seksualnych okolicznościowo albo zawodowo w zamian za korzyści materialne”⁸. Wyróżnia się dwie główne cechy prostitucji. Po pierwsze jest to oddawanie własnego ciała do dyspozycji innych osób, by ci mogli osiągnąć zadowolenie lub zaspokojenie seksualne, po drugie: w zamian za oddanie własnego ciała pobierane jest za to wynagrodzenie.

Kazimierz Imieliński, autor *Manowce seksu. Prostitucja*, twierdzi, że ujęcie prostitucji w ramy definicyjne jest kłopotliwe, ponieważ sama prostytutka jest zjawiskiem płynnym. Jak przekonuje:

Nie można bowiem prostitucji ostro odgraniczyć ani w zakresie przyjmowania wynagrodzenia (mogą to być przecież drobne prezenty, a nawet „załatwienie” jakichś spraw korzystnych lub koniecznych dla osoby, która „oddaje” swoje ciało), ani w zakresie przeżywania satysfakcji (osoba „oddająca” swoje ciało może przecież czerpać z tego różnorodne satysfakcje, niekoniecznie natury seksualnej)⁹.

Z kolei, jeden z najpopularniejszych w Polsce seksuologów Zbigniew Lew-Starowicz, definiując prostytutkę pisze, że są to „różnorodne w formie kontakty hetero- lub homoseksualne uprawiane w celach zarobkowych z większą liczbą osób. Stosunek prostytucyjny traktowany jest w kategoriach rzeczowych (usługowych) i wyklucza więź emocjonalną”¹⁰. Natomiast wedle definicji zaproponowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) prostytutka to „aktywność seksualną o charakterze dynamicznym i adaptacyjnym, co pociąga za sobą transakcję pomiędzy usługodawcą a usługobiorcą”¹¹.

Choć często prostytutkę nazywa się powszechnie „najstarszym zawodem świata”, to jednak trudnienie się nierządem, jak wskazują opracowania socjologiczne, pojawiło się w społeczeństwie znacznie później. Potoczne traktowanie prostitucji jako, wspomnianego już wcześniej, „najstarszego zawodu świata” „sygnalizuje to jedynie, że występuje ona od najdawniejszych historycznych czasów oraz że spotykana była we wszystkich historycznych kulturach”¹². Za wcześniejsze zawody należy uznać, mając elementarną wiedzę z zakresu historii powszechnej, zbieraczy owoców leśnych oraz pierwszych myśliwych.

Literatura przedmiotu wskazuje na problem z jednoznaczną genezą prostitucji. Lektura poszczególnych opracowań niestety nie udziela odpowiedzi na pytanie: kiedy konkretnie powstało zjawisko promiskuityzmu? Badacze jednak

⁸ W. Brensdoerf, Wilhelm, *Socjologia prostitucji*, [w:] *Seksuologia*, H.Giese (red.), wyd. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1976, s. 201.

⁹ K. Imieliński, *Manowce seksu. Prostitucja*, Res Polona, Łódź 1990, s. 16.

¹⁰ Z. Lew-Starowicz, *Słownik seksuologiczny*, Agencja Omnipress, Warszawa 1986, s. 70.

¹¹ Cyt. za: J. Sztobryn-Giercuskiewicz, *Psychologiczne aspekty prostitucji*, Dajdas, Łódź 2004, s. 20.

¹² K. Imieliński, *Manowce seksu...*, op. cit., s. 19.

opowiadają się, że w czasach pierwotnych nie pojawiły się oznaki prostytucji w społeczeństwie. Wpływ na to miał podział obowiązków wedle płci: mężczyzna był odpowiedzialny za polowania, kobieta natomiast za uprawę roli.

Niektórzy wskazują, że prostytucja (świecka) powstała w oparciu o prostytucję sakralną, nazywaną zamiennie *religijną* lub bardziej prawidłowo *świętynną*. Już trzy tysiące lat przed naszą erą w Mezopotamii funkcjonowała prostytucja świątynna (potem także i w Babilonii, stąd określenie *Nierządnic z Babilonu* – symbolu moralnego zepsucia i prototypu biblijnego Antychrysta)¹³. Prostytucja sakralna polegała na tym, że „kapłanki bogini miłości” oddawały się przypadkowym mężczyznom w ramach sprawowania „ofiary rozkoszy”. Pieniądze, które otrzymywały za wykonanie aktu seksualnego ofiarowały na świątynię albo owo wynagrodzenie przejmowali ówcześni kapłani, którzy pełnili funkcję quasi-sutenerów¹⁴.

Warto w tym miejscu podkreślić fakt, że usilne zrównywanie prostytucji świątynnej ze świecką jest błędem. Bowiem o ile prostytutki sakralne oddawały się w ramach mistycznego rytuału, szeroko pojętego kultu, a zarobione pieniądze trafiały do kogoś innego, o tyle prostytutki świeckie z uprawiania nierządu uczyniły zarobkowy sposób na (prze)życie.

Występowanie prostytucji było zależne od patriarchalnego systemu społecznego oraz, związanej z nią, wierności w związku monogamicznym. Do wzmożenia zawodowego nierządu przyczyniały się surowe nakazy i zakazy moralne, szczególnie utrzymywanie dziewictwa w okresie panieństwa. Wobec tego prostytucja stanowi swego rodzaju skutek braku równowagi pomiędzy seksualnymi potrzebami człowieka a narzuconymi społecznie normami obyczajowymi i przepisami prawa. Jak twierdzi, przywołany już wcześniej, Kazimierz Imieliński:

Nakaz jednożeństwa oraz zakaz utrzymywania wolnych związków seksualnych powoduje nasilenie się prostytucji, która na zasadzie wentyla rozładowuje nadmiar nagromadzonych napięć seksualnych. Rozluźnienie obyczajów zawsze obniża popyt na prostytucję, ponieważ zmniejsza ona stopień napięć seksualnych, które łatwiej mogą być zaspokojone w inny sposób. [...] Prostytucja zaczęła pełnić funkcję uzupełniającą wobec małżeństwa; nie była uważana za chorobę, lecz najwyżej za zło konieczne¹⁵.

Prostytucja pojmowana jako „wynajmowanie swojego ciała w celach seksualnych, oddanie do dyspozycji swojego ciała w celu zaspokojenia seksualnego płacących klientów”¹⁶ w głównej mierze dotyczy kobiet. Choć obecna jest również prostytucja męska (tzw. *żigolacy*), to jej procent w porównaniu do kobiecej prostytucji jest znikomy. Co więcej, prostytuujący się mężczyźni często świadczą usługi zarówno heteroseksualne, jak i homoseksualne. Dowodzi to faktu, że główną klientelę usług seksualnych stanowią mężczyźni. Paola Monzini, badając rynek prostytucji we Włoszech, w publikacji

¹³ M. Karpiński, *Najstarszy zawód świata. Historia prostytucji*, Iskry, Warszawa 1997.

¹⁴ N. J., Ringdal, *Love for Sale: A World History of Prostitution*, Grove/Atlantic, Nowy Jork, 2007, s. 25-30.

¹⁵ K. Imieliński, *Manowce seksu...*, *op.cit.*, s. 23-25.

¹⁶ M.H. Kowalczyk-Jamnicka, *Nowe formy i zjawiska we współczesnym obrazie prostytucji młodych kobiet*, [w:] *Prostytucja. Studium zjawiska*, R. Kowalczyk, M. Leśniak (red.), Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne, Kraków 2013, s. 69.

Il mercatodelledonne. Prostituzione, tratta, sfruttamento podjęła się próby scharakteryzowania klienteli usług prostytutek. Badaczka zauważa, że: „ci mężczyźni nie tworzą jednej, homogenicznej grupy społecznej; nie charakteryzują się wspólnym typem społeczno-demograficznym, tymi samymi możliwościami i wydajnością seksualną, ani również podobnymi powodami korzystania z prostytutek”¹⁷. Jak podaje P. Monzini, ponad 70% mężczyzn, którzy korzystają z usług zawodowego nierządu, to żonaci¹⁸.

Warto wspomnieć, że współcześnie w Polsce prostytutka nie jest czynem zabronionym. Natomiast ustawodawca w Kodeksie karnym wyróżnia trzy formy pokrewne prostytucji, które są skryminalizowane w polskim systemie karnym. Są nimi: stręczycielstwo, sutenerstwo oraz kuplerstwo. Artykuł 204 Kodeksu karnego mówi¹⁹:

Art. 204. [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo]

§ 1.

Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, nakłania inną osobę do uprawiania prostytucji lub jej to ułatwia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2.

Karze określonej w § 1 podlega, kto czerpie korzyści majątkowe z uprawiania prostytucji przez inną osobę.

§ 3.

Jeżeli osoba określona w § 1 lub 2 jest małoletnim, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Dodatkowo 1 października 2023 wejdzie w życie nowe brzmienie artykułu 203 Kodeksu Karnego:

Art. 203.

§ 1.

Kto, wykorzystując stosunek zależności lub krytyczne położenie, doprowadza inną osobę do uprawiania prostytucji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2.

Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do uprawiania prostytucji, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

Począwszy od pierwszych znanych nam wzmianek nt. prostytucji sakralnej, można przypuszczać, że zjawisko to jest obecne od co najmniej pięciu tysięcy lat²⁰. Długa obecność zawodowego nierządu w społeczeństwie na przestrzeni wielu kultur, religii oraz wieków powodowała niejednokrotnie zmiany w postrzeganiu prostytutek oraz roli, jaką one spełniały²¹. Historycznie rzecz ujmując, do osób, które trudniły

¹⁷ P. Mancini, *Il mercatodelledonne. Prostituzione, tratta, sfruttamento*, Donzelli, Rzym 2002, s. 29.

¹⁸ *Ibidem*, s. 31.

¹⁹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny (Dz.U. 2022 poz. 1138).

²⁰ M. Beard, J. Henderson, *With This Body I TheeWorship – Sacred Prostitution in Antiquity*, „Gender&History” 1997, nr 3(9), s. 480-503.

²¹ Por. K. Waszyńska, *Od religii do biznesu. Formy prostytucji na przestrzeni lat – odniesienia do współczesności*, [w:] *Prostytucja. Studium zjawiska*, R. Kowalczyk, M. Leśniak (red.), Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne, Kraków 2013, s. 53-66.

się zawodowym nierządem, zaliczyć należy²²: hierodule (starożytne niewolnice świątynne), hetery (najwyższa warstwa prostytutek w starożytnej Grecji), *puella publica* (dziewczyna publiczna, ladcznica), kurtyzany (prostitutki z wyższych sfer, utrzymanki dworu), metresy (kochanki królów i książąt), *posture-girls* (kobiety, które się obnażały w lokalach, prekursorki stripteaserek), kokoty (prostytutka na wysokim szczeblu), *call-grils* (stosunkowo nowy rodzaj prostytucji; nawiązywanie kontaktu z prostytutkami przez telefon), *call-boys* (męski odpowiednik *call-girls*) oraz *gigolo/żigolo* (zwykle młodzi mężczyźni, którzy są na utrzymaniu zazwyczaj starszych kobiet w zamian na świadczenie usług seksualnych; ich prototypem był fordanser – płatny parter do tańca).

Studium z zakresu historii prostytucji pozwala na sformułowanie wniosku, że zjawisko prostytucji stale balansuje pomiędzy jej liberalizacją (niekiedy i legalizacją) a penalizacją (kryminalizacją). Głównymi czynnikami regulującymi „rynek” prostytutek była religia oraz zmienna obyczajowość kolejnych epok. Co ciekawe, im większa swoboda obyczajowa i rozluźnienie seksualne, tym mniej prostytutek w społeczeństwie; i – przeciwnie, im większa narzucona moralność i dążenie do cnotliwej przyzwoitości, tym niemal automatycznie zwiększa się liczba kobiet trudniących się zawodowo nierządem.

Nowe media – nowa prostytucja?

Rozwój technologii miał również wpływ na rynek prostytucji. Od czasu cyfrowej rewolucji z końca lat 90. Internet stał się nie tyle miejscem uprawiania nierządu, ale przede wszystkim nowym kanałem informacyjnym pomiędzy osobą oddającą swe ciało a klientem bądź klientką takich usług²³. I choć Internet nie zakończył dawniejszych znanych form promiskuityzmu (m.in. tzw. tirówki, agencje towarzyskie), to niewątpliwie przyniósł nowe możliwości zarobku z oferowania usług seksualnych, do których można zaliczyć: 1) *cam-girls* („dziewczyny na kamerkach”), 2) sponsoring, 3) publikowanie anonsów erotycznych na portalach erotycznych.

Technologiczne umożliwienie przeprowadzania interaktywnych rozmów przy użyciu kamerek zmieniło recepcję prostytutek oraz ich warunków pracy²⁴. Brak cielesnego kontaktu seksualnego, brak sutenerów (tzw. alfonsów) miał stworzyć wrażenie świata prostytuujących się (głównie) kobiet pozbawionego czynników kryminogennych, jak np. stręczenie, przemoc i wyzysk kobiet. Poczucie bezpieczeństwa, nienarażanie się na niewygodnych i natarczywych klientów sprawiło, że zjawisko *camgrils* stało się dominującą współczesną formą promiskuityzmu²⁵.

²² K. Imieliński, *Manowce seksu...*, op.cit, s. 16-18.

²³ T. Castle, J. Lee, *Ordering Sex in Cyberspace: A Content Analysis of Escort Websites*, „International Journal of Cultural Studies”, 2008, nr 1, s. 107–121.

²⁴ A. Jones, „I Get Paid to Have Orgasms”: *Adult Webcam Models’ Negotiation of Pleasure and Danger*, „Journal of Women in Culture and Society” 2016, nr 1(42), s. 227-256.

²⁵ P. Bleakley, „500 Tokens to Go Private”: *Camgirls, Cybersex and Feminist Entrepreneurship*, „Sexuality&Culture”

Należy przypomnieć, że choć prostytutka nie ma odbywać fizycznego stosunku seksualnego, to jednak jej motywacją jest osiągnięcie korzyści majątkowej poprzez usługi związane ze sferą erotyczną.

Wydaje się, że jedynym niezbędnym czynnikiem do uprawiania tego rodzaju prostytucji jest stabilne połączenie Internetowe, które gwarantuje trwałość i jakość pokazu/rozmowy. W tym rodzaju świadczenia usług seksualnych to sama prostytuująca się osoba decyduje o charakterze i przebiegu rozmowy, a przycisk „off” pozwala na jej bezpieczne zakończenie. Paul Bleakley na łamach czasopisma „Sexuality&Culture”, pisząc o zjawisku *camgirl*, stwierdza, że:

„rozwijający się gatunek *camgirl* – w którym młode kobiety niezależnie transmitują materiały dla dorosłych na żądanie publiczności – zasadniczo służy do przywrócenia kontroli nad rozrywką dla dorosłych kobietom zaangażowanym w jej tworzenie. Interaktywny charakter gatunku *camgirl* zaowocował rozwojem wyjątkowej relacji transakcyjnej między wykonawcą a konsumentem, która wykracza poza to, co obecnie istnieje w branży”²⁶.

Kolejnymi rodzajami prostytucji, która wynika z działalności nowych technologii, są sponsoring i *escort girl*. Choć obie formy nie przybierają postaci cyberseksu (jak w przypadku *camgirl*), to jednak oferowanie usług seksualnych odbywa się najczęściej za pośrednictwem Internetu. Nowe media stały się „nową metodą nagabywania i reklamy usług towarzyskich”²⁷. Zarówno sponsoring, jak i *escort girl* stanowią obecnie jedną z najbardziej elitarnych form prostytucji.

Przechodząc do krótkiego opisu zjawiska sponsoringu seksualnego, należy wyjść od zdefiniowania samego terminu *sponsoring*. W *Słowniku języka polskiego* czytamy, że sponsoring to „finansowanie przez postronną osobę lub instytucję jakiegoś przedsięwzięcia, zwykle kulturalnego lub sportowego”²⁸. Poprzez taką asocjację sponsoringiem seksualnym nazywamy „intymny związek między sponsorem i osobą sponsorowaną, funkcjonujący według konkretnie określonych (ustalonych obopólnie) zasad, polegający na finansowym lub rzeczowym wsparciu osoby atrakcyjnej seksualnie dla sponsora”²⁹. Osoba sponsorująca w zamian za świadczenie usług seksualnych może m.in. opłacać czynsz osobie sponsorowanej, kupować drogie prezenty, zabierać na zagraniczne wycieczki. Ten rodzaj prostytucji różni się od pozostałych form przede wszystkim trwaniem „usługi”. O ile pierwotne formy zawodowego nierządu wyróżniały się krótkim, jednorazowym odbyciem stosunku seksualnego z przypadkową osobą w zamian za otrzymanie korzyści majątkowej, o tyle w przypadku sponsoringu seksualnego istnieje możliwość budowania długotrwałych relacji sponsor-osoba sponsorowana. Osobami sponsorowanymi zazwyczaj są młode kobiety, najczęściej studentki (tzw. „uniwersytuty”). Do głównych motywacji oferowania swego ciała

2014, nr 18, s. 892–910.

²⁶ Ibidem, s. 892.

²⁷ T. Castle, J. Lee, *op.cit.*, s. 107.

²⁸ <https://sjp.pl/sponsoring> (01.03.2023).

²⁹ K. Klonowska, *Sponsoring seksualny – ocena binarna zjawiska*, „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja”, 2016, nr 30, s. 43–44.

należą: 1) szybki i duży zysk, 2) przygoda, 3) aspiracja do życia na wyższym poziomie społecznym (sponsorzy to najczęściej bogaci mężczyźni), 4) dyskrecja oraz związany z nią, 5) brak stygmatyzacji społecznej. Małgorzata Kowalczyk-Jamnicka stwierdza, że to subiektywne poczucie ciągłego niedostatku i chęć zaspokajania rosnących potrzeb stanowią główną motywację osób wchodzących na rynek seksbiznesu³⁰.

Podobnie jak w przypadku sponsoringu seksualnego, *escort girls* (tzw. eskortki, eskortówki, eskortowy), wpisują się w elitarną formę uprawiania prostytucji. W tym przypadku oferowana jest usługa towarzystwa (najczęściej) kobiety na określony czas i na określonych wcześniej warunkach. Wspomniana już uprzednio „elitarność” cechuje się przede wszystkim wysokimi cenami usług towarzyskich/seksualnych, co niejako apriorycznie deklasuje uboższą klientelę. Jedna z tzw. eskortek przyznaje: „za poranny, 15-minutowy seks i cały dzień w Energylandii dostałam 6000 zł”³¹. Osoby, które trudnią się tą formą prostytucji, oferują wspólną kolację, wspólny wyjazd lub spędzony wspólnie weekend. Warto zauważyć, że w tym przypadku, podobnie jak przy sponsoringu seksualnym, samo odbycie stosunku seksualnego nie jest najważniejszym celem. Elitarne prostytutki, poznawane najczęściej w Internecie, to przede wszystkim „damy do towarzystwa”, seks jest tylko drugorzędną, dodatkową usługą.

Kobiety, które trudnią się sponsoringiem lub escortem, wyłamują się ze stereotypu prostytutki jako kobiety upadłej, zdemoralizowanej, która ma często problem z alkoholem i/lub narkotykami. Natomiast w przypadku elitarnych prostytutek

„W świadomości społecznej jest to osoba atrakcyjna, zarówno pod względem fizycznym, jaki intelektualnym, władająca biegle językami obcymi, kobieta z klasą, która sama dokonuje wyboru swojego sponsora i za swoje usługi pobiera wysokie wynagrodzenie. W tej kwestii można porównać osobę sponsorowaną do gejszy, czyli prostytutki stojącej najwyżej w seksbiznesowej/prostytucyjnej hierarchii”³².

Natomiast jedną z najpopularniejszych form nowego rodzaju prostytucji jest nawiązywanie kontaktu z klientem usług seksualnych przez Internet w celu bezpośredniego umawiania się na odbycie stosunku seksualnego. Osoby trudniące się zawodowym nierządem wykorzystują do komunikacji najczęściej platformy bądź serwisy erotyczne, które stanowią obecnie swoistą agorę prostytucji. Ten najpopularniejszy rodzaj prostytucji różni się od omówionych powyżej form przede wszystkim ceną świadczonych usług oraz czasem trwania relacji seksualnej. Przy „zwyczajnych” anonsach prostytutki mają niższe roszczenia finansowe, a spotkanie z klientem ma najczęściej charakter jednorazowego kontaktu. Obniżenie żądanej stawki przy oferowaniu usług seksualnych świadczy o: 1) mniejszej atrakcyjności fizycznej osoby

³⁰ M. Kowalczyk-Jamnicka, *Społeczno-kulturowe uwarunkowania prostytucji w Polsce*, Wydawnictwo WSP w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1998, s. 22.

³¹ Ł. Muniowski, *Praca jak każda inna. „Bardzo bym sobie życzyła, żeby oddemonizować ten sex work w Polsce”*, „Gazeta.pl” z dn. 12.01.2023, <https://weekend.gazeta.pl/weekend/7,177334,29350456,praca-jak-każda-inna-bardzo-bym-sobie-zyczyła-żeby-oddemonizować.html> (01.03.2023).

³² K. Klonowska, *Sponsoring seksualny... op.cit.*, s. 47.

trudniące się nierządem, 2) zwiększonej dostępności oferty, co wyklucza „elitarność”, 3) zwiększonej liczbie klientów, co potencjalnie zwiększa ryzyko chorób wenerycznych.

Obecność anonsów prostytutek w Internecie świadczy o tym, że nowe media stały się naturalnym kanałem promocji usług i komunikacji z potencjalnymi klientami. Poprzez nawiązywanie kontaktów *via* Internet osoby trudniące się prostytutką mogą selekcjonować, dobrać i wybierać przyszłych partnerów seksualnych. Publikowane w ogłoszeniach wymogi prostytutek wobec klientów (np. preferowany wygląd, status społeczny) i realizowane usługi erotyczne (np. preferowane pozycje seksualne i/lub usługi, których nie świadczą) podawane wraz z cennikiem dowodzi o samostanowieniu prostytutek w seksbiznesie.

Mówiąc o nowych typach prostitucji, należy wspomnieć o uwidaczniającej się tendencji relatywizacji nierządu, która swoją przyczynę ma we współczesnym rozluźnieniu dyscypliny społecznej. W środowiskach liberalnych i lewicowych postuluje się o jednoznaczną legalizację prostitucji, tak aby zapewnić kobietom prawa pracownicze, opiekę medyczną, składki emerytalne itd. „Rozwiązania prawne, które obowiązują w Polsce, nie sprzyjają ograniczaniu zjawiska prostitucji. Przyjęte konstrukcje prawne zabraniające sutenerstwa są na tyle nieprecyzyjne, że pozwalają na swobodne funkcjonowanie agencji towarzyskich”³³. Wyjście z tzw. szarej strefy dodatkowo miałyby wzmocnić budżet państwa, do którego trafiałyby pieniądze zarobione ze świadczenia usług seksualnych³⁴.

Zmiany również da się zaobserwować na płaszczyźnie języka. Zastępowanie rzeczownika *prostytutka* terminem *seksworkerka* lub *pracownica asekualna* ma na celu nadanie nierządowi charakteru neutralnego lub melioratywnego. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) apelowała o korzystanie z określeń pozbawionych ujemnego wartościowania i nie przyczynianie się do stygmatyzacji osób, które trudnią się oddawaniem swego ciała³⁵. Usługa seksualna, wedle tej koncepcji, jest taką samą transakcją jak każda inna.

Portale erotyczne

Ekspansja Internetu sprawiła, że często kontakty społeczne są inicjowane za pośrednictwem mediów społecznościowych, portali/aplikacji randkowych, ogólnie rzecz ujmując: nowych mediów. Jednym z wirtualnych miejsc, gdzie dorośli internauci komunikują się w celu oferowania i skorzystania z usług seksualnych, są portale erotyczne. Niestety literatura przedmiotu nie dostarcza wielu opracowań z zakresu portali i serwisów *sensu stricto* erotycznych.

³³ J. M. Domańska, *Zjawisko prostitucji – analiza teoretyczna*, „Edukacja Humanistyczna” 2017, nr 1(36), s. 45.

³⁴ P. Szota, *Prostytucja i jej nowe formy oraz zjawiska pokrewne a regulacje prawne*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Iuridica” 2018, nr 85, s. 47-61.

³⁵ Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), <https://www.who.int/teams/global-hiv-hepatitis-and-stis-programmes/populations/sex-workers> (01.03.2023)

Znacznie częściej autorzy skupili się na portalach i aplikacjach randkowych. Studium zjawiska portali erotycznych, zwanych czasem „portalami dla dorosłych”, w Internetowym systemie medialnym uzupełniłoby tę lukę badawczą. Uwidaczniający się niedostatek opracowań może wynikać z dwóch przyczyn: 1) mało poważnego tematu badań, 2) przeświadczenia, że współczesne aplikacje randkowe mogły w pewien sposób zastąpić funkcje platform erotycznych.

Mówiąc o platformach erotycznych, należy przyjąć, że są to wszystkie strony Internetowe, na których anonsowane są usługi seksualne. Wobec tego główną motywacją korzystania z tego rodzaju witryn Internetowych jest odbycie w świecie *offline* stosunku seksualnego w zamian za korzyści majątkowe (m.in. pieniądze, drogie prezenty, opłata czynszu).

Portale erotyczne przypominają serwisy randkowe. Osoby posiadające konto tworzą swój profil, który mogą stale edytować. W informacjach pojawia się imię/ksywa, wiek, płeć, dane do kontaktu, zdjęcia, preferencje seksualne oraz niekiedy cennik usług seksualnych³⁶. Zgodnie z polskim prawem korzystać z takich witryn Internetowych mogą jedynie pełnoletni internauci, natomiast weryfikacja, która odbywa się jedynie poprzez kliknięcie okienka „jestem pełnoletni”, ma charakter wyłącznie deklaracyjny.

Jednym z najpopularniejszych obecnie portali erotycznych w Polsce jest Datezone.com, który skupia ponad 900 tys. zarejestrowanych użytkowników. I choć administratorzy portalu określają serwis jako „portal randkowy”, to jednak opis ich strony WWW świadczy o dostępnej i łatwej możliwości odbycia stosunków seksualnych:

„Datezone to sex portal w którym znajdziesz randki dla dorosłych, gorące sex kamerki, sexfotka, a także ogłoszenia towarzyskie, sex czat na kamerkach, anonse erotyczne, sex fotki użytkowników i sex forum w grupach. Ogłoszenia kobiet, mężczyzn, par, swingers, trans - spośród 0.9 mln użytkowników znajdziesz kogoś dla siebie. Umawianie się na sex randki nigdy jeszcze nie było tak proste! Zarejestruj się za darmo i sprawdź wszystkie możliwości!”³⁷

Popularne aplikacje i platformy randkowe mogły przyczynić się do zmniejszenia liczby istniejących serwisów *sensu stricto* erotycznych. Przyczyną wysunięcia takiej hipotezy jest uwidaczniająca się liberalizacja postaw obyczajowych i rozluźnienie dyscypliny społecznej, co w konsekwencji przyniosło zjawisko tzw. permissywizmu seksualnego. Sindy R. Sumter, Laura Vandenbosch oraz Loea Ligtenberg w badając powody korzystania z aplikacji randkowej Tinder podali, że drugą najczęstszą motywacją użytkowników (prócz znalezienia miłości) był przypadkowy seks³⁸. Wobec tego skoro na portalach randkowych, które obecnie nie są narażone na ostracyzm społeczny, można bezpośrednio umawiać się na niezobowiązujący i – co ważne – darmowy seks, serwisy erotyczne mogą albo zanikać, albo „przenosić się” na portale randkowe lub popularne serwisy ogłoszeniowe.

³⁶ Na podstawie zrzutów ekranu przedstawiających dawne ogłoszenia z serwisu Roksa.pl.

³⁷ <https://www.datezone.com/> (1.03.2023).

³⁸ S. Sumter, L. Vandenbosch, L. Ligtenberg, *Love me Tinder: Untangling emerging adults' motivations for using the dating application Tinder*, „Telematics and Informatics”, 2017, nr 34, s. 67-78.

O portalu Roksa.pl

Jednym z popularniejszych miejsc w Internecie, który zajmował się oferowaniem płatnych anonsów towarzyskich, była witryna Roksa.pl – „całkowicie darmowy serwis (...) zawiera darmowe ogłoszenia towarzyskie i anonse erotyczne. Znajdują się tu materiały o tematyce erotycznej oraz zdjęcia z takimi materiałami (prywatne anonse pań i panów)”³⁹.

Powstanie Roksy wyznacza 2006 rok, kiedy jeszcze Internet w Polsce nie był tak popularny. Należy bowiem odnotować, że odsetek osób mających wówczas dostęp do tego nowego medium wynosił zaledwie 34,4%⁴⁰. Wczesne pojawienie się Roksy na rynku medialnym przyniosło jej bezkonkurencyjność i popularność.

Na samym początku działalności Roksy bez konieczności logowania, zaledwie po deklaracyjnym potwierdzeniu osiągnięcia pełnoletności, użytkownik miał dostęp do anonsów erotycznych. Później wymagano logowania się do serwisu, by móc w pełni z niego korzystać. Główny podział ogłoszeń był determinowany płcią osoby, która publikowała anons. W Roksie.pl występowały kategorie mężczyzna/kobieta. Dodatkowo administratorzy, dla ułatwienia znalezienia odpowiedniej „oferty” wprowadzili takie kategorie jak: „kluby”, „pary”, „trans”, „seks-telefon”, „masaż”, „BDSM”, „striptiz”. Zalogowani użytkownicy mogli także wyszukiwać ogłoszenia pod kątem geograficznym (wybór danego miasta lub województwa).

Profil osoby, która publikowała anonse na portalu Roksa.pl, był uzupełniany jej erotycznymi zdjęciami. Zamazane lub zapikselowane zdjęcia twarzy miały świadczyć o anonimowości tych osób. We wzmiankach osobowych pojawiały się takie informacje dotyczące: imienia, kontaktu (nr telefonu bądź e-mail), miasta (i ewentualnie dzielnicy), wieku, wagi, wzrostu, języków obcych, godzin pracy, możliwości wyjazdu poza miejsca zamieszkania/działania oraz cennik świadczony usług. Cennik był podzielony na konkretne jednostki czasu: 15 minut, 30 minut, godzina, wieczór, cała noc, weekend. Równie istotną kwestią przy organizacji profilu było zamieszczenie oferowanych usług erotycznych (m.in. preferowane pozycje seksualne, odbywanie stosunku seksualnego z tą samą płcią, możliwość wyjazdu escortowego).

Pod koniec listopada 2021 r. doszło do nagłego zawieszenia działalności portalu Roksa.pl. Na głównej stronie tego serwisu pojawiła się krótka wyjaśnienie: „Uwaga! Działalność portalu ROKSA.pl została zawieszona! Informujemy, że zaprzestanie działalności portalu jest spowodowane realizacją postanowienia Prokuratury”⁴¹.

³⁹ Cyt. za: D. Izydorczyk, *Roksa została zamknięta...*, op.cit

⁴⁰ Dane za 2022 r. mówią, że osób mających dostęp do Internetu jest niemal 90 proc. społeczeństwa. Z czego w grupach wiekowych od 18-24 i 25-34 lat korzysta 100 proc. społeczeństwa. CBOS, *Korzystanie z Internetu w 2022 roku. Komunikat z badań*, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2022/K_077_22.PDF (1.03.2023).

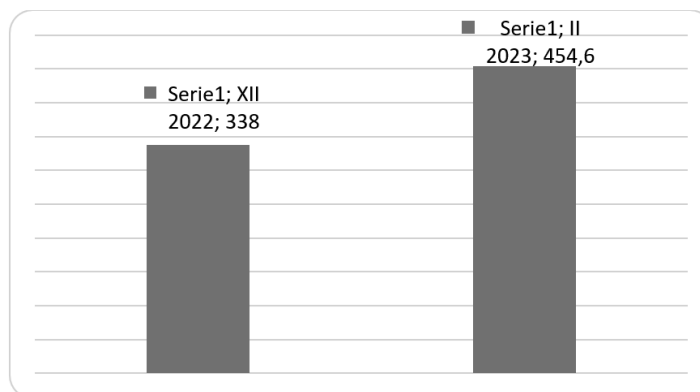
⁴¹ Cyt. za: D. Izydorczyk, *Roksa została zamknięta...*, op.cit

O zawieszeniu Roksy informowały ogólnopolskie media, m.in. Onet.pl⁴², „Gazeta Wyborcza”⁴³ czy „Wirtualne Media”⁴⁴. Z informacji udzielonych przez organy ścigania wynika, że administratorzy Roksy.pl zostali zatrzymani pod zarzutem udziału w zorganizowanej grupie przestępczej czerpiącej korzyści z ułatwiania prostytucji. Jak wynika z treści oskarżeń, administracja Roksy miała pobierać opłatę 50 zł za „każde z kilkunastu tysięcy ogłoszeń”. Łącznie przez ponad 15 lat istnienia serwisu twórcy Roksy mieli z tego tytułu zarobić ponad 40 milionów złotych. Co ciekawe, zarzuty czerpania korzyści majątkowych z kuplerstwa postawiono także obłudze technicznej portali (m.in. informatykom).

Po zatrzymaniu właścicieli i administracji Roksy i zawieszeniu działalności serwisu, pojawiły się w Internecie strony, które podszywały się pod tę znaną witrynę, zmieniając jedynie rozszerzenie domeny. Należy dodać, że strona Internetowa Roksa.pl, choć nie jest obsługiwana, nadal istnieje i generuje kolejne wyświetlenia. Do głównych powodów odwiedzin witryny, mimo jej zawieszenia, można zaliczyć: 1) niewiedza, że Roksa jest zawieszona; 2) utrzymująca się popularność serwisu wśród internautów; 3) nadzieja, że działalność Roksy została przywrócona.

Na podstawie danych analitycznych, które zostały opublikowane w serwisie Similarweb, można dostrzec widoczny wzrost odwiedzin serwisu Roksy. Stosunek grudnia 2022 r. (338 tysięcy odwiedzin) do lutego 2023 r. (454,6) to wzrost o 34%. Zależność tę prezentuje w formie graficznej Wykres 1.

Wykres 1. Liczba odwiedzin portalu Roksa.pl (w tysiącach)

Źródło: <https://www.similarweb.com/website/roksa.pl/#traffic>

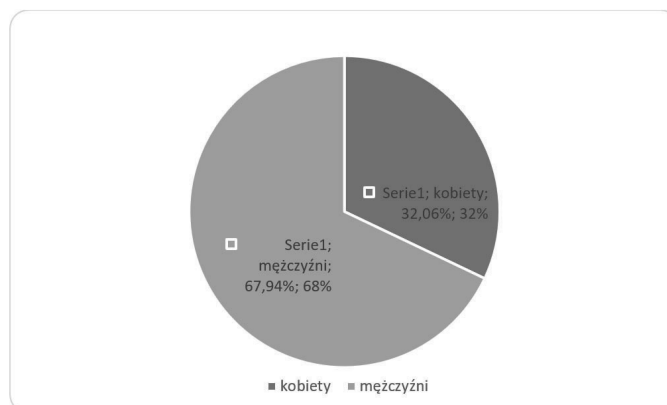
⁴² Za publikację na stronie brali 50 zł. Policja zatrzymała właścicieli portalu z ogłoszeniami seksualnymi, Onet.pl z dn. 30 listopada 2021, <https://wiadomosci.onet.pl/krakow/z-sieci-zniknal-portal-roksapl-policja-zatrzymala-wlascicieli/e742e1k> (1.03.2023).

⁴³ pf, Portal Roksa.pl zamknięty. Policja zatrzymuje 11 mieszkańców Małopolski, w tle 40 mln zł, „Wyborcza.pl” z dn. 30 listopada 2021, <https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,27864642,portal-roksa-zamkniety-policja-zatrzymuje-11-mieszkanow-malopolski.html> (1.03.2023).

⁴⁴ tw, Zniknął serwis Roksa z ogłoszeniami seksualnymi, policja zatrzymała jego właścicieli i pracowników, „Wirtualne Media” z dn. 30 listopada 2021, <https://www.wirtualnemedi.pl/artukul/roksa-ogloszenia-dlaczego-zniknela-policja-zatrzymala-wlascicieli> (1.03.2023).

Kobiety stanowią jedną trzecią użytkowników, którzy odwiedzali portal Roksa.pl w lutym 2023 r. (32,06%). Znacznie częściej konsumentami tej witryny byli mężczyźni (67,94%) (wyk. 2).

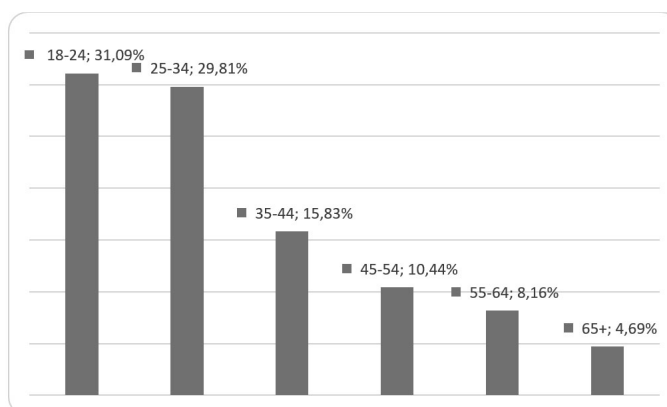
Wykres 2. Użytkownicy Roksy według płci

Źródło: <https://www.similarweb.com/website/roksa.pl/#demographics>

Wykres 3. prezentuje podział internautów, którzy odwiedzali serwis Roksa.pl pod względem wieku. Z zaprezentowanych informacji w formie graficznej wynika, że osoby między 18 a 34 rokiem życia stanowiły ponad 60% wszystkich użytkowników (60,9%). Najrzadszymi gośćmi Roksy.pl były osoby powyżej 65 r.ż. (4,69%).

Wykres 3. Użytkownicy Roksy według przedziałów wiekowych

Źródło: <https://www.similarweb.com/website/roksa.pl/#demographics>

Choć działalność serwisu Roksa.pl została zawieszona, nie oznacza, że zniknęły z przestrzeni Internetu miejsca z seksanonsami. Do podobnych witryn można zaliczyć m.in.: datezone.com, eamore.com.pl, escort.pl, hoters.pl, sexoferty.com.pl, topkobiety.com.pl, showup.tv, garsoniera.com.pl, sexrandka.pl, czy sextlas.pl.

Podsumowanie

Na podstawie rozważań teoretycznych dotyczących prostytucji i jej nowych form oraz zarysu portalu erotycznego Roksa.pl, a także odpowiadając na postawione w części metodologicznej pytania badawcze, można wyróżnić następujące uogólniające wnioski:

1. Portalami erotycznymi można nazwać wszystkie strony Internetowe (również i aplikacje), które umożliwiają internautom korzystanie z usług seksualnych, zarówno w formie tradycyjnej, *offline* (np. uprawianie nierządu w mieszkaniu), jak i *online* (np. *sexting*).
2. Choć termin prostytucji w ujęciu socjologicznym nie jest jednoznaczny, to jednak przytaczane definicje w części teoretycznej niniejszej pracy wskazywały, że główną jej cechą jest czerpanie korzyści ze świadczenia usług seksualnych. Natomiast rozwój mediów przyniósł nowe, nieznane jeszcze w latach 90., formy prostytucji (np. sprzedaż wysyłkowa noszonej bielizny). Wobec tego wydaje się konieczna rewizja definicji prostytucji z uwzględnieniem jej nowych i wirtualnych rodzajów. Co więcej, obecnie temat prostytucji i jej nowych form jest często wykorzystywany z pobudek politycznych. Dokonując relatywizacji prostytucji niektóre środowiska mówią nie o prostytucji, ale o *sexworkingu*, który jako kolejna gałąź gospodarcza powinna być prawnie w pełni uregulowana.
3. Kryminalizowanie portali erotycznych, na których pojawiają się anonse seksualne, nie spowoduje zniknięcia prostytucji ze sfery medialnej, natomiast stanowią sygnał, że strony z podobną zawartością są monitorowane przez odpowiednie służby.
4. Pojawianie się kolejnych stron Internetowych, na których oferowane są usługi erotyczne/seksualne, może wynikać z dwóch powodów. Pierwszym z nich jest zwiększona obecnie swoboda obyczajów; a po drugie, że prostytucja zapośredniczona przez Internet może dawać zwiększoną możliwość selekcji kandydatów oraz większe poczucie anonimowości niż w przypadku tradycyjnych form promiskuityzmu.

Niniejsze opracowanie nie wyczerpało problematyki zjawiska prostytucji w nowych mediach. Internet, jako stosunkowo nowe miejsce anonsowania usług seksualnych, przyniósł nowe formy uprawiania nierządu. Wobec tego kolejne opracowania powinny dotyczyć takich zjawisk jak *sexworking*, *sexting*, realna ochrona dzieci przed pornografią. Znikoma liczba prowadzonych badań nad prostytucją w Polsce i jej nowymi, wirtualnymi formami powoduje, że każde opracowanie stanowi ważny wkład w rozwój badań nad sferą seksualną i mediami.

Bibliografia

- Beard M., Henderson J., *With This Body I Thee Worship – Sacred Prostitution in Antiquity*, „Gender&History” 1997, nr 3(9).
- Bleakley, P. „500 Tokens to Go Private”: *Camgirls, Cybersex and Feminist Entrepreneurship*, „Sexuality&Culture” 2014, nr 18.
- Brensdorf W., *Socjologia prostytutki*, [w:] *Seksuologia*, H. Giese (red.), Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1976.
- Castle T., Lee J, *Ordering Sex in Cyberspace: A Content Analysis of Escort Websites*, „International Journal of CulturalStudies”, 2008, nr 1.
- Castro Á., Barrada J., *DatingApps and Their Sociodemographic and Psychosocial Correlates: A Systematic Review*, „International Journal of Environmental Research and Public Health” 2020, nr 17(18). DOI: 10.3390/ijerph17186500.
- Domańska J. M., *Zjawisko prostytutki – analiza teoretyczna*, „Edukacja Humanistyczna” 2017, nr 1(36).
- Filanowski B., *Studium przypadku jako metoda badania procesów zachodzących w komunikacji społecznej*, [w:] *Metody badania komunikacji i mediów*, A. Barańska-Szmitko (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2021, s. 309-316.
- Imieliński K., *Manowce seksu. Prostitution*, Res Polona, Łódź 1990.
- Jones A., *“I Get Paid to Have Orgasms”: Adult Webcam Models’ Negotiation of Pleasure and Danger*, „Journal of Women in Culture and Society” 2016, nr 1(42).
- Kacprzak K., Leppert R., *Związki miłosne w sieci. Poszukiwanie partnera życiowego na portalach randkowych*, Impuls, Kraków 2013.
- Kacprzak K., *Zmiany w sposobie poszukiwania partnera życiowego – przegląd badań dotyczących użytkowników portali randkowych*, „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja” 2014, nr 68.
- Karpiński M., *Najstarszy zawód świata. Historia prostytutki*, Iskry, Warszawa 1997.
- Klonowska K., *Sponsoring seksualny – ocena binarna zjawiska*, „Profilaktyka Społeczna i Resocjalizacja” 2016, nr 30.
- Kowalczyk-Jamnicka M.H., *Nowe formy i zjawiska we współczesnym obrazie prostytutki młodych kobiet*, [w:] *Prostitution. Studium zjawiska*, R. Kowalczyk, M. Leśniak (red.), Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne, Kraków 2013.
- Kowalczyk-Jamnicka M., *Społeczno-kulturowe uwarunkowania prostytutki w Polsce*, Wydawnictwo WSP w Bydgoszczy, Bydgoszcz 1998.
- Lew-Starowicz Z., *Słownik seksuologiczny*, Agencja Omnipress, Warszawa 1986.
- Mancini P., *Il mercatodelledonne. Prostituzione, tratta, sfruttamento*, Donzelli, Rzym 2002.
- Ringdal N. J., *Love for Sale: A World History of Prostitution*, Grove/Atlantic, Nowy Jork, 2007.
- Ridder H. G., *The theorycontribution of casestudyresearchdesigns*, „BusinessResearch” 2017, nr 2(10).
- Sumter S., Vandenbosch L., Ligtenberg L., *Love me Tinder: Untanglingemergingadults’ motivations for using the datingapplication Tinder*, „Telematics and Informatics” 2017.
- Szlendak T., *Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2008.
- Szota P., *Prostitution i jej nowe formy oraz zjawiska pokrewne a regulacje prawne*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Iuridica” 2018, nr 85.
- Sztobryn-Giercuskiewicz J., *Psychologiczne aspekty prostytutki*, Dajas, Łódź 2004.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny (Dz.U. 2022 poz. 1138).
- Waszyńska K., *Od religii do biznesu. Formy prostytutki na przestrzeni lat – odniesienia do współczesności*, [w:] *Prostitution. Studium zjawiska*, R. Kowalczyk, M. Leśniak (red.), Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne, Kraków 2013.

Źródła internetowe

- CBOS, *Korzystanie z Internetu w 2022 roku. Komunikat z badań*, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2022/K_077_22.PDF (1.03.2023).
- Datezone.com*, <https://www.datezone.com/> (1.03.2023).
- Izydorczyk D, *Roksa została zamknięta?* „Android.com.pl” z dn. 27.08.2022, <https://android.com.pl/tech/509142-roksa-odloty-co-zamiast-zawieszonoa/> (3.11.2022).
- Muniowski Ł., *Praca jak każda inna. „Bardzo bym sobie życzyła, żeby oddemonizować ten sex work*

w Polsce”, „Gazeta.pl” z dn. 12.01.2023, <https://weekend.gazeta.pl/weekend/7,177334,29350456,praca-jak-kazda-inna-bardzo-bym-sobie-zyczyla-zeby-oddemonizowac.html> (1.03.2023).
pf, *Portal Roksa.pl zamknięty. Policja zatrzymuje 11 mieszkańców Małopolski, w tle 40 mln zł*, „Wyborcza.pl” z dn. 30 listopada 2021, <https://krakow.wyborcza.pl/krakow/7,44425,27864642,portal-roksa-zamkniety-policja-zatrzymuje-11-mieszkancow-malopolski.html> (1.03.2023).
Similiarweb.com, <https://www.similiarweb.com/website/roksa.pl> (1.03.2023).
Słownik języka polskiego, hasło: sponsoring, <https://sjp.pl/sponsoring> (1.03.2023)
Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), <https://www.who.int/teams/global-hiv-hepatitis-and-stis-programmes/populations/sex-workers> (1.03.2023)
tw, *Zniknął serwis Roksa z ogłoszeniami seksualnymi, policja zatrzymała jego właścicieli i pracowników*, „Wirtualne Media” z dn. 30 listopada 2021, <https://www.wirtualnemedi.pl/arttykul/roksa-ogloszenia-dlaczego-zniknela-policja-zatrzymala-wlascieli> (1.03.2023).
Za publikację na stronie brali 50 zł. Policja zatrzymała właścicieli portalu z ogłoszeniami seksualnymi, Onet.pl z dn. 30 listopada 2021, <https://wiadomosci.onet.pl/krakow/z-sieci-zniknal-portal-roksapl-policja-zatrzymala-wlascieli/e742e1k> (1.03.2023).

Internet and Prostitution. The Case of the Erotic Portal Roksa.pl

Summary

The aim of this study is to attempt a monographic outline of the Roksa.pl portal - one of the most popular places where sexual services were advertised through the Internet. The study utilizes a case study approach. The article addresses the following questions: 1) What are the new forms of media-mediated prostitution? 2) What are erotic portals? 3) What is the Roksa.pl portal? 4) Who are the users of the Roksa.pl website? The research findings allowed for the preliminary definition of erotic portals, stating that they are all websites (including applications) that enable Internet users to access sexual services, both in traditional, offline form (e.g., engaging in prostitution in an apartment) and online (e.g., sexting). This study may stimulate discussions on other media-sex relationships.

Keywords: Roksa.pl, prostitution, sex, media, erotic portals